

KIVUN ARVIOINTI JA HOITO

ARVIOI

- **Potilas arvioi itse kivun voimakkuutta, laatua ja sijaintia, jos mahdollista**
- **Vuodeosastopotilailta:** Vähintään kerran työvuorossa (3 x vrk)
- **Leikkaus- ja toimenpidepotilailta:** Ennen operaatiota ja sen jälkeen
- **Tehohoitopotilailta:** 4 tunnin välein
- **Heräämön potilailta:**
  - Tullessa heräämöön, herätessä ja lähtiessä pois
  - 30 minuutin välein kahden ensimmäisen tunnin aikana
  - Jos hoito jatkuu yli 2 tuntia ja kipu hallinnassa, arviointia tehdään tunnin välein
- **Päiväkirurgisilta potilailta:** Toimenpiteestä tullessa, hoidon aikana ja kotiin lähtiessä
- **Avohoito- ja poliklinikan potilailta:** Aina käynnin yhteydessä

VALITSE KIPUMITTARI

- Yhdessä potilaan kanssa (esim. kipumittareista sivulla 2)
- Huomioi tajunnantaso ja eri potilasryhmät (mm. vauvat NIPS, tehopotilaat CPOT)
- Potilaan hoidossa on hyvä käyttää samaa kipumittaria koko hoitojakson ajan, jotta mittari tulee tutuksi ja tulokset vertailukelpoisia

HOIDA

- Yksilöllisesti ja mahdollisimman pian, kun **arvo on ≥ 3**
- Havainnoi potilaan kipukäyttäytymistä ja huomioi
  - suunniteltu lääkehoito
  - lääkkeettömät kivunhoitomuodot
  - rauhoittavien lääkkeiden antamisen yhteydessä
  - kivun arviointi uudelleen 5-60 min. kuluttua hoidosta (lääkkeen vaikutusaika)
  - potilaan ohjaus kivun syistä, sivuvaikutuksista sekä lääkkeettömistä menetelmistä
  - konsultoi tarvittaessa lääkäriä

KIRJAA JA RAPORTOI

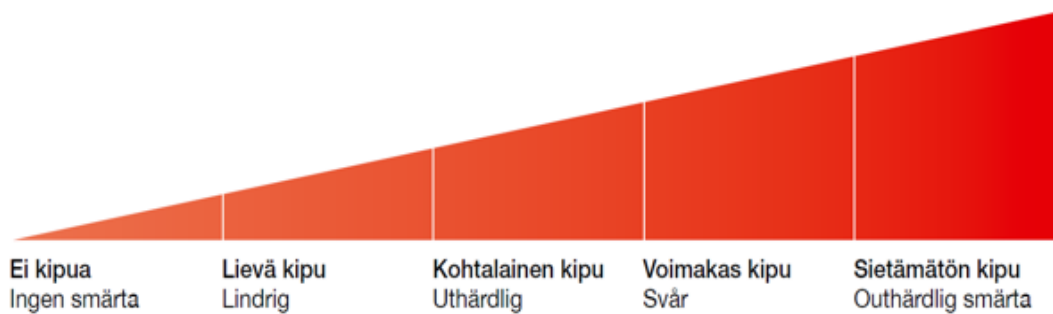
- Asteikolla 0-10
- Käytetty kipumittari
- Ennen ja jälkeen kivunhoidon potilastietojärjestelmän hoitotaulukkoon tai käytössä olevaan erillisjärjestelmään
- Sanallisesti hoitotoimenpiteet ja niiden vaikutukset (myös haittavaikutukset) päivän aikana
- Aina siirtoraportissa

ESIMERKKEJÄ KIPUMITTAREISTA:

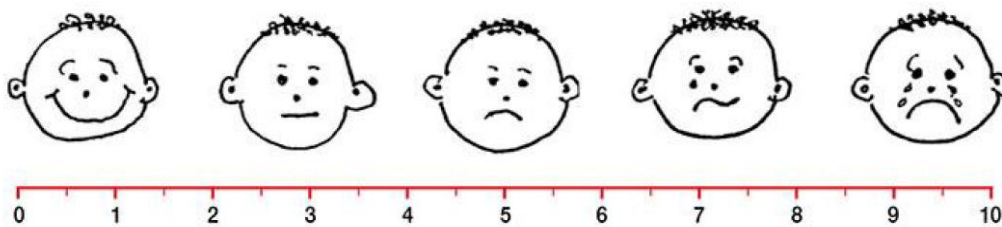
NRS (Numeric Rating Scale, numeerinen kipumittari)

KIPUKIILA JA SANALLINEN KIPUMITTARI VRS (Verbal Rating Scale, sanallinen kipumittari)

KASVOKIPUMITTARI

Tarkempiin sanallisiin arvoihin perustuvalla kipumittarilla 0-10

0	Ei kipua
1	Tuskin huomaan kipua
2	Tunnen kivun, ei häiritse toimintaa
3	Kipu häiritsee satunnaisesti
4	Kipu häiritsee, voin kuitenkin tehdä normaaleja toimintoja
5	Kipu keskeyttää jotain toimintoja
6	Vaikea olla huomaamatta, välttelen tavallisia toimintoja
7	Huomio kivussa estää tekemästä päivittäisiä toimintoja
8	Kauheaa, hirveää, vaikea tehdä mitään
9	Ei kestä kipua, ei pysty tekemään mitään
10	Niin paha/sietämätön kuin vain voi olla. Kipu hallitsee täysin olemista/elämistä.